„Gorica“

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

„Gorica“

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2·50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Št. 53. V Gorici, v soboto dne 3. junija 1909. **Leto XI.**

Nova odvetniška tarifa.

Iz navedenih določil je razvidno, da odločuje sodnik odvetnikovo nagrado (plačilo), ako se ni o njej stranka z odvetnikom dogovorila. Ako se stranka in odvetnik dogovorita o nagradi, je ta dogovor merodajen in stranka mora plačati odvetniku dogovorjeno svoto; ako pa ni gledé na odvetnikovo nagrado nobenega dogovora, določi sodnik na zahtevanje stranke ali odvetnika odvetnikov honorar (plačilo), in sicer za tiste oprave, ki se nagrajajo po odvetniški tarifi, po določilih te tarife. Našemu ljudstvu svetujemo, naj prepušča določenje odvetniške nagrade z mirno vestjo sodnikom in naj se ne spušča z odvetnikom v nikak tozadevni dogovor.

Po teh splošnih opazkah prehajamo k nekaterim določbam nove odvetniške tarife. Tarifni postavki prvega razreda pristojijo dunajskim advokatom, drugega odvetnikom, bivajočim v krajih, kjer je sedež sodnega dvora, tarifni postavki tretjega razreda pa pristojajo odvetnikom, bivajočim v krajih, v katerih je sedež okrajnega sodišča.

Tarifa.

A. Opravilna nagrada.

1. Za priproste pravdne spise zunaj ustne razprave, kakor so:

navadna naznanila in priobčila sodniji; prošnje pri sodnijah ali drugih oblastvih za podelitev pojasnil, potrdil in spričeval; prošnje za dovolitev prepisa ali pregleda listin, za vrnitev prilog; predlogi za postavitev skrbnika (kuratorja) za nasprotno stranko; umik (Zurücknahme) tožb, predlogov ali pravnih pomočkov; izjave odpovedi terjatev, najemnih pogodeb in podaljšbo ali skrajšbo rokov, za določbo, preložbo ali odložbo narokov:

pri vrednosti predmeta:

Nagrada za razred:	I. K	II. K	III. K
a) do vštetih 100	3	2·50	2
b) nad 100 K do vštetih 200 K	4	3·50	3
c) „ 200 „ „ „ 400 „	5	4·50	4
d) „ 400 „ „ „ 600 „	6	5·50	5
e) „ 600 „ „ „ 1000 „	8	7·—	6
f) v vseh drugih primerih . .	10	8·—	7

Po stari tarifi pa je bila nagrada:

a) do vštetih 100 K	3	2·50	2
b) nad 100 K do vštetih 1000 K	4	3·50	3
c) v vseh drugih primerih .	5	4·50	4

Iz primerjanja stare tarife z novo je razvidno, da dobi n. pr. odvetnik v Gorici za opravila, ki so navedena pod št. 1, pri vrednosti predmeta 1000 K, po novi tarifi nagrado 7 kron, dočim je dobil po prejšnji tarifi v enakem slučaju le 3 krone.

2. Za sestavo, prepis in odpravo opominjevalnih pisem ali drugih priprostih pisem:

pri vrednosti predmeta: a) do vštetih 100 K: 1 K; b) nad 100 K do vštetih 600 K: za I. razred 2 K, za II. razr. 1·50 K, za III. razr. 1·50 K; c) v vseh drugih primerih: za I. razred 3 K, za II. 2·50 K, za III. 2 K.

Po prejšnji tarifi je pričela viša nagrada pod c) šele pri vrednosti predmeta čez 1000 K!

Ako piše odvetnik dolžniku opominjevalno pismo, naj plača n. pr. svoj dolg v znesku 100 kron, ima ravno toliko dela, kakor če piše dolžniku, naj plača n. pr. svoj dolg v znesku 700 kron. Plačilo se mora ravnati po delu! In vendar si sme po novi tarifi zaračuniti n. pr. odvetnik v Gorici v prvem slučaju (pri vrednosti predmeta 100 K) za navadno opominjevalno pismo 1 K, v drugem slučaju (pri vrednosti predmeta 700 K) pa 2 kroni in 50 v.

3. Za sestavo, prepis in odpravo vabilnega pisma, da naj kedo pride v pisarnico odvetnikovo: za I. razred 1 K, za II. razr. 80 v, za III. razr. 60 v.

4. Za izdajo odvetniškega pooblastila: 1 K.

5. Za priproste pogovore, ki trajajo do ene četrti ure, med katere pa se ne smejo prištevati kratka pojasnila o tem, kako je z začeto stvarjo: za I. razred 3·50 K, za II. razr. 3 K, za III. r. 2·50 K.

Po stari tarifi je plačala stranka za take priproste pogovore le 2 kroni.

6. Za oprave opravil v sodnem postopanju zunaj odvetniške pisarnice, katere oskrbuje navadno pisarniški služabnik, ki ni vpisan v spisek odvetniških kandidatov, vštevši zamudo časa, v kolikor za njo sploh ne gre posebna nagrada in ne obsega tarifa o tem posebnih določil, tako zlasti za pozvedbe v zemljiški knjigi, ali sicer pri sodniji (sodni pisarnici), pri davčnem ali drugem oblastvu, za intervencijo pri opravi izvršilnih (zavarovalnih) dejanj i. e. r.

med vso dobo nenavzočnosti, ki jo je povzročilo opravilo: a) do uporabe pol ure: za I. razred 2·50 K, za II. razr. 2 K, za III. razr. 1·50 K; b) za vsako, če tudi le začeto nadaljno poluro za I. razred 2 K, za II. razr. 1·50 K, za III. razr. 1 K.

Po dosedanji tarifi je dobil pisarniški služabnik: a) do uporabe pol ure za I. razred 1·50 K, za II. razr. 1·50 K, za III. razr. 1·—; b) za vsako, če tudi le začeto nadaljno poluro do vkupne trajne dobe 4 ur za I. razred 1 K, za II. razr. 1 K, za III. razr. 60 vinarjev.

Po novi tarifi se je zvišala nagrada tudi pisarniškim uslužbencem in ni omejena na dobo 4 ur, kakor je bila v stari tarifi. (Pride še.)

Dopisi.

Iz okolice. — Urednik „Kmečkega Glasa“ se smeši ali se mu meša. Nekaj pač mora biti, drugače bi si gotovo tako očitno sam ne dajal po zobeh. Kar piše v eni številki svojega trobila, v prihodnjem iztisu uže isto zanika. Bati se je, da spregleda svojo zmoto šele na zadnjo uro...

V predzadnjem „Glasu“ je javil, da je našel kupca, kateri pokupi ves krompir na Goriškem in da on bo njegov mešetar. A smola! Zdaj ni nikogar na svetlo, le kako vrečo kupi Mrmolja tu pa tam. In mi kmetje se le spogledujemo, od kod bo pripeljal tistega kupca naš rešitelj in pridgar vseh neresnic. Enako se je tudi radi cen krompirja bil na prsi uže tri leta on in njegov državnozborski kandidat: Mi, mi bomo določali cene krompirju, nikar pa te trgovske pijavke. A glejte in strmite! V predzadnjim „Glasu“ pa piše, da čim manj je uprašanj, tembolj mora cena padati!

Ali se vam ne smilimo kmetje? Zakaj ne postavite cene krompirju po 30 vin. kilo, kakor ste pisali v „Glasu“ pred nedavnim časom pod zaglavjem „Iz Mirna“, ko vi vrtite z mezincem vso svetovno trgovino in nas kmete? Zakaj nas tako rekoč ubijate s to ničevo ceno našega pridelka?

Tudi pretečeni teden pišete, da se je prodalo 10—11 vagonov po določeni ceni 12 K. V resnici pa se je plačalo kmetom le 10½—11. Čemu to trganje? In mi ubogi kmetje smo vas obeh hoteli nesti v naročju enega v deželno kolibo, drugega v državno za samo to nehvaležno farbanje. O, kako smo mi nevedni, da smo si dopuščali na naših glavah vstvariti to novo pogubno stranko, katera je zavoljo gotovih oseb in ne nas! —

Največi udarec za nas se šele pričenja — vsled vaše nevednosti, gosp. urednik „Km. Glasa“. Predminuli ponedeljek namreč bi se lahko odposlalo kakih 25 vagonov krompirja po 9 K, pa ste kmete nafarbali na 10 K. Mesto da bi delali, smo postopali in pili. A isto blago smo morali čez par dni prodati po 7 K. Ali vas ne trese mrzlica ob taki igri z nami in našim blagom? Trpi, kdor je vajen!

Renče. Dne 2. t. m. je bila tu volitev župana. Tedaj je konec dveletne republike! Za župana so postavili Rajmunda Žnidarčič, krčmarja v Renčah. — Velik javen ples bo 8 dni po cerkveni slovesnosti sv. Mohorja. Ta ples gre na dražbo; krčmarji imajo pravico prevzeti! Povprečno je dobilo županstvo za to veliko neumnost 300 do 400 kron vsako leto. Prav! Neumnosti so drage. — Občinska blagajna pa je navadno prazna. Letos pa se je dražbe hotelo udeležiti društvo „Svoboda“, ki ima patent na javne plese. To pa ni bilo všeč velikemu krčmarju na konci vasi, ki ima pa veselje za javne plese. Kako so tedaj naredili? Posrečilo se mu je najti način, da mu je bil dovoljen ples po jako nizki ceni, občinska blagajna pa je tako oškodovana za par sto kronic. Ni nam za te nebodigatreba javne plese! Pa če kdo hoče nepotrebne neumnosti uganjati, naj drago plača! Občinski zastopniki bi morali protestirati proti taki nepostavni dražbi ter zahtevati novo dražbo.

Junaki.

Šaljiv prizor.

Spisal **Dragotin Vodopivec.**

(Dalje.)

Robota. No, s tem si bom že pregnal strah iz kosti. (Pije.) To ti rečem, Brluzga, še en tak strah, pa se poslovim od tega sveta...

Krčmar. Pustimo strah v miru in pogovorimo se raje kaj drugega. Kako je kaj s kupčijo?

Robota. Nič ni, vse je podražalo! Po osem vinarjev moram plačevati jajca in še ta so drobna, kakor golobja.

Krčmar. Kaj bi to govoričil! Dražje ko kupuješ, dražje prodajaš in še kaj poslepariš, pa imaš polovico dobička!

Robota. Dobro Brluzga! Ti meriš najbrže po sebi brač. Kupuješ po ceni, prodajaš pa drago in kar doložiš vode vmes, to imaš po vrhu. Krčmarji ste ptiči!

Robota. Znam ali ne znam, kar je res, pa je res!

Količek. (Vstopi.) Alzo, tu smo mi! Gut, kam je šel?

Robota. Kdo! Koga iščeš?

Količek. Ubežnika iz Turčije, Ali veš kje je?

Robota. Pes ga povohaj, vem, vem, toliko da nisem iz kože skočil od strahu, ko sem ga zagledal.

Količek. Gut — seveda ti, ki si mevža. In druzega ne znaš, kakor pri jajcih slepariti, ali jaz ga bom zvezal in zaprl!

Robota. Koga boš vezal in zapiral?

Količek. Glejga no, Turka, ki se je priklatil v našo vas, da bo tukaj ljudi moril.

Robota. Saj ni Turek, zamorec je iz Afrike!

Količek. Kaj boš ti meni pravil! Zamorec je eno, Turek pa drugo. Saj

Robota. Pojdi, pojdi, saj sem ga videl, kakšen je. Takšen je, kakor drugi ljudje.

Količek. Kaj ti veš? Vidiš, mogoče je še mlad. Mladi so še bolj hudi, zato ga moramo uloviti, da ne naredi kakšne nesreče.

Robavs. (Vstopi.) Dober dan!

Količek. Gut! Ravno prav si prišel. Pomagal mi boš Turka loviti. To se pravi, ti ga bodeš ulovil in držal, jaz ga bom pa zvezal!

Robavs. Le sam ga pojdi loviti in vezati. Jaz nočem imeti nobenega opravka z njim. (Sede.)

Robota. Prav imaš, sam naj ga lovi in veže.

Robavs. Primojdunaj, s Količkom, z Brluzgo, s teboj in še z vsakim drugim se grem metat če je treba. Ali s takim, ki se ne ve, ali je naše ali lutriš vere, da se grem jaz metat, ne, tega ne!

Robota. Kje si ga pa ti videl?

Robavs. Davi me je moja stara nagnala, da naj grem nakosit kos detelj za kravo. Šembrana bodi. Samo noče niti pokusiti. Ko pridem do brega, zagledam, da skače neka črna pošast po stezah, kakor maček! Sveti križ božji, rečem sam pri sebi, to ne more biti po božjem. Še parkrat skoči sem ter tja, potem jo vreže naravnost po sredi navzdol ravno proti meni. Toliko časa sem še imel, da sem se skril v bljižnje grmovje. Ko pride do kupa pokošene detelje, se ustavi in jo ogleduje. Da bi mi je le ne pojedel, ta hudiman presneti, si mislim sam pri sebi in gledam, kaj bo delal. Nekaj časa je gledal, potem pa je začel iz kupa izbirati najlepše cvetlice in zelišča. Vmes pa je nekaj godrnjal kakor mačka, kadar prede. Kadar se mu je zdelo, da je nabral zadosti, zložil je vse skupaj v zeleno torbo in jo mahnil proti vasi. Ves kup detelje mi je razbrskal ta parkelj črni.

Robota. Najbrže žre travo!

Robavs. Gotovo, čemu bi jo sicer bral, ko nima svoje živine?

Količek. Ti Robavs in ti Robota sta oba skupaj šemasta in ne veste kaj govorita.

pa znas! (Ure.)

Volčjigrad. — Kobilice se debelijo. Cena jim je 20 vin. za liter. — Svilodov bo pri nas še precej. Da bi se spremenile kobilice v svilode, to bi bila pri nas letina! — Vreme imamo ugodno. Trta kaže dobro. Sena ni skoraj nič! Hud udarec, za nas kmete. Ker bodo naše krave in voli mršavi vsled pomanjkanja krme, bodo pa kobilice toliko debelejše! — Nov moški pevski zbor imamo. Kupil si je nov harmonij. Nek prijatelj petja je daroval 10 K. Hvala mu! Na praznik sv. R. T. so peli s Komenci lepo. — Ustanovili si bomo izobraž. društvo, kamor bomo hodili čitat liste in knjige ter si s tem bistrili um. — Teran je pri nas izvrsten. Kdor ne veruje, naj pride na poskušnjo. Toči se ga na treh krajih. — Ko bo kaj novega, Vam sporočimo!

Politični pregled.

Parlamentarni položaj.

V seji načelnikov parlamentarnih klubov, ki je bila v četrtek je poslanec Udržal v imenu „Slovanske Jednote“ izjavil, da vstraja ista prej ko slej na stališču, da je z vsprejetjem državnega proračuna zbornica v sedanjem zasedanju končala svojo nalogo. S tem je torej rečeno, da bode „Slovanska Jednota“ delala na to, da se prepreči rešitev vsake druge vladne predloge ali zakonskega načrta, katerega bi hotela vlada spraviti v tem zasedanju pod streho. V ta namen so tudi poslanci „Slovanske Jednote“ uložili za jedenkrat 70 nujnih predlogov, s čimur je bila napovedana torej obštrukcija. Vlada in njene stranke so bile v začetku mnenja, da bi se dala ta obštrukcija premagati s tem, da bi imela zbornica vsaki dan po dve seji, in priskočili so vladi na pomoč tudi socialni demokratje, ki so stavili 9 nujnih predlogov, obsegajočih skoro vse zakonske načrte, katere bi vlada rada spravila pod streho in o katerih zahtevajo takojšnjo razpravo. Zdaj se pa zdi, da prihajajo kakor vlada tako tudi njeni pomagači do prepričanja, da bi vse to nič ne pomagalo in da se obštrukcija sploh ne da premagati. In zato se zdi, da bode uže v torek zadnja seja poslanske zbornice.

Državni zbor.

V seji poslanske zbornice v sredo je bilo vloženih od strani slovenskih poslancev in čeških agrarcev 60 nujnih predlogov z namenom obstruirati proti trgovinskemu pooblastilnemu zakonu, katerega hoče vlada po vsi sili spraviti pod streho še v tem zasedanju. Železniški minister je predložil zbornici zakonske načrte o 33 lokalnih železnicah. Zbornica je potem začela razpravljati o nujnem predlogu čeških radikalcev v zadevi šol za manjšine.

V včerajšnji seji so socialni demokratje uložili 9 nujnih predlogov. Med temi se nahajata nujna predloga in sicer jeden, s katerim se zahteva takojšnja razprava o trgovinskem pooblastilnem zakonu in jeden, s katerim se zahteva sklicanje češkega deželnega zbora. Potem je zbornica nadaljevala razpravo nujnega predloga poslanca Maštalke glede čeških minoritetnih šol. Slovenci so uložili 6 novih nujnih predlogov. Danes ima zbornica zopet sejo. — V torek se bodo vršile volitve v delegacije.

Komunikè parlamentarne komisije „Slovanske Jednote“.

Parlamentarna komisija „Slovanske Jednote“ je imela v četrtek ob 11. uri predpoludne svojo sejo, v kateri se je posvetovala o bodoči njeni taktiki. Po seji je izdala ta-le komunike:

Parlamentarna komisija „Slovanske Enote“ je soglasno sklenila, da ni nikakega povoda spremeniti svoječasnega sklepa. One stranke „Slovanske Enote“, ki so bile proti obštrukciji so se udale večini in ne bodo nič podvzele, kar bi bilo proti taktiki čeških agrarcev,

Proračunski odsek nesklepčen.

V četrtek je bila napovedana seja proračunskega odseka, v katerem bi se bila nadaljevala razprava o italijanski pravni fakulteti. Da bi ta odsek v omenjenem vprašanju lahko dalje razpravijal, prenešena je bila zbornična seja na petek. Pa glej! V četrtek je bil izgubljen dan za odsek in za zbornico. Seja je bila namreč nesklepčna. Italijani so zaradi tega ogorčeni, kajti nesklepčnost seje niso provzročili le slovanskih odsekov člani, marveč provzročili so jo člani tiste vladne večine, katera obeta Italijanom italijansko vseučilišče v Trstu. To se po domače pravi: voditi Italijane za nos. Sicer se pa poslanec Conci tolaži z nado, da bode vlada državnozborsko zasedanje zaključila ter s posebno naredbo odredila uže za prihodnjo jesen ustanovitev italijanske pravne fakultete v Trstu. Izključeno to sicer ni, a tudi verjetno ni.

Predsednik proračunskega odseka Chiari je izjavil, da ne skliče več seje proračunskega odseka, dokler se politični položaj ne razjasni.

Vladni komisar v Pulju.

Ker je vlada občinske volitve v vseh razredih razveljavila, bo imenovan komisar, najbrže namestniški tajnik dr. Bernhard Karminski.

Padec barona Raucha.

Hrvatski ban baron Rauch je prišel na Dunaj. V merodajnih krogih zatrjujejo, da nova ogrska vlada ne bo barona Raucha pustila na banski stolici. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

je došlo našemu upravništvu: Dr. Jos. Pavlin, prof. v Gorici 5 K; Otilij Medveš, vikar v Trenti 5 K (ravno toliko za „krščc. soc. zvezo“). Hvala!

Domače in razne vesti.

V „Central“ na veselico šolskodomske mladine danes in jutri popoludne naj bo vsakega zavednega rodoljuba dolžnost. Te veselice ob sklepu šolskega leta so se občinstvu tako priljubile, da jih obiskuje vsako leto v velikem številu. Pa kdo bi ne prišel na take veselice, kjer nastopajo naši otroci, naša mladina, naš up, naša bodočnost! Stariši pridejo, da vidijo svoje otroke na odru in se divijo njih nastopu pred občinstvom. Prijatelji učeče se mladine pridejo, da se vzradoste ob pogledu na živ, zdrav in krepak naraščaj slovenske šolske mladine v mestu, ki se šola, kjer si bistri um na zavodih „Šolskega, Malega in S. Gregorčičevega Doma“. Pridejo pa tudi zaradi tega, da s svojim prispevkom pripomorejo naši sveti narodni stvari in tako podprejo steber goriškega slovenstva „Šolski, Mali in S. Gregorčičev Dom“. Učiteljski zbor imenovanih zavodov je šolsko mladino skrbno pripravil za ta nastop. Kdor pozna učiteljski zbor naših šolskih zavodov, si lehko misli, da bo užitek pri veselici danes dne 3. in v nedeljo dne 4. t. m. ob 5. uri pop. v dvorani „Central“ lep. Vspored smo uže zadnjič priobčili. Naj omenimo še, da šolska mladina imenovanih zavodov plača polovico.

Imenovanja in premeščenja v šolski stroki. — Gimnazijski učitelj dr. Ivan Furlani je premeščen z državne gimnazije v Nikolsburgu ter imenovan za profesorja na tukajšnji višji realki. — Gimnazijski učitelj v Gorici Anton Gmachl je premeščen na gimnazijo v Solnograd. Suplent na tuk. realki Ignac Bergmeister je imenovan za gimnazijskega učitelja v Landsdorfu. — Naš rojak g. dr. Josip Pavlin, ki je bil dosedaj suplent na tuk. realki, imenovan je za gimnazijskega učitelja v Gorici. Čestitamo! — Suplent na gimnaziji v Feldkirchu Alojzij Pfeifauz je imenovan to zadnje imenovanje kaže zopet dvojno mero, s katero postopa učna uprava pri nameščenju profesorjev na naših srednjih šolah. Omenjeni g. Al. Pfeifauz pride namesto premeščenega g. profesorja Gmachla. Da bi bil premeščen kak Slovenec, bi ga učna uprava gotovo ne nadomestila meni nič tebi nič s kakim drugim Slovencem, marveč držala bi se strogo pravila, da se mora vsako izpraznjeno mesto znova razpisati ter bi skušala uriniti namesto premeščenega Slovenca kakega Nemca. V tem slučaju pa je učna uprava popolnoma prezrla pravilo in nam je kar tako na kratko ter preko deželnega šolskega sveta poslala v Gorico zopet jednega Nemca. Proti takemu postopanju moramo mi najodločnejše protestirati. Naučni minister grof Stürgkh, ki ima v državnem zboru dan na dan polna usta lastne hvale, kako je pravičen nasproti vsem in kako nepristrano postopa v smislu obstoječih zakonov, je zopet dokazal, da ni nič drugega nego zagrizen Nemec ter da so mu vsi zakoniti predpisi deveta briga, ko se gre za to, da se Nemce protežira.

Grofica Karmen Coronini-Cronberg, hči visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coronini-Cronberg je napravila te dni v Trstu zrelostni izpit za gimnazijo. Grofica Karmen Coronini je pred par leti napravila z odliko zrelostni izpit na tukajšnjem ženskem izobraževališču za učiteljice ljudskih šol. Omenjena grofica se bode posvetila sedaj medicinskim študijam. Čestitamo!

Imenovanja pri dež. hip. zavodu. Dr. Pompej Zumin je imenovan konceptnim praktikantom, osmošolec Franc Špacapan iz Šempasa je imenovan pa računskim praktikantom.

Naši poslanci na delu za ljudstvo. — Beležiti nam je, da je državni poslanec Fon dosegel pri ministerstvu za javna dela povišek vladnega prispevka za cesto iz erarskega gozda čez Vitovski Vrh do državne ceste pri Šempasu. Sprva je vlada obljubila le 20% vsega potroška, a na posredovanje našega državnega poslanca Fona, ki je s prepričevalnimi besedami in neovrgljivimi dokazi pojasnil merodajnim faktorjem, ki imajo pri tem odločujočo besedo, da vendar ne gre, da bi vlada skoraj s tako ničevim prispevkom pomagala za zgradbo ceste, ki bo služila nji v veliko korist, nadalje, da interesentje ne morejo veliko prispevati k taki zgradbi opisujoč gmoten položaj tamošnjega prebivalstva, ki čaka, da bi pri cesti kaj zaslužilo, ne pa da bi prispevalo z velikim zneskom za zgradbo ceste, je konečno ministerstvo za javna dela povišalo prispevek za zgradbo te ceste od 20 na **50%**, kar bodo prizadeti gotovo z zadovoljstvom vzeli na znanje. Upamo, da se bo z delom kmalu začelo in da bodo naši ljudje kak krajcar zaslužili.

Opajci potrebujejo lastno pošto. Poštni promet raste od dne do dne v imenovani občini. Tamošnji bičarji so znani daleč po svetu. Povsem opravičeno je, da so začeli misliti na lastno pošto ter se obrnili za posredovanje na svojega državnega poslanca Fona, da bi izposloval ustanovitev poštnega urada. Naš državni poslanec Fon se je rad zavzel za opravičeno potrebo svojih volilcev ter začel koj tozadevno akcijo. In danes smo v stanu sporočiti sledeče: Državni poslanec Fon je dobil iz ministerstva poročilo, da je dovoljena ustanovitev novega poštnega urada v Opatjemselu. Opajci torej dobe svoj lastni poštni urad.

Pisali smo uže o potrebi poštnega urada v Št. Andrežu. Skoroda sramotno je, da taka občina, kot je naš Št. Andrež nima še svojega poštnega urada. Posebno sedaj ob času izkopavanja krompirja se brzojavke kar križajo med prekupci iz Št. Andreža in trgovci v inozemstvu. Pa tudi pisemska pošta je vsaki dan velika. Zaradi tega je nujna Št. Andrežu. Naš državni poslanec za goriško okolico Fon videč to potrebo se je koj zavzel za to. Danes smemo poročati le toliko, da dogovori in poizvedbe za ustanovitev novega poštnega urada so se uže začeli in mislimo, da se ne motimo, ako rečemo, da Št. Andrež najbrže dobi lastni poštni urad.

Nepristranost baron Bienerthove vlade. — Iste dni, ko je baron Bienerth v poslanski zbornici zagotavljal, da je njegova vlada strogo nepristranska ter odtegnjena vsakemu vplivu političnih strank, so se čitale od strani profesorjev dijakom naših srednjih šol okrožnice, s katerimi se pozivljajo dijaki Nemci („Deutscherzunge“), naj zaprosijo za železniške službe, katerih je 200 na razpolago ter naj se v ta namen obrnejo do omenjenega društva. Ta poziv je veljal v pravi vrsti abiturijentom. — Torej nemško društvo ima oddati toliko mest na državnih železnicah! Je-li to možno brez sporazumljenja z upravo državnih železnic! Ali z drugo besedo: železniška uprava je nemškemu narodnemu svetu — torej politični stranki podelila pravo, da ob imenovanih stavlja svoje predloge, ki bodo — na tem seveda ne dvomi nikdo — za železniško upravo merodavni! Sedaj se ne bo čudil nikdo, da je na slovenskih tleh toliko železničarskih — Wieserjev.

Čudimo se pa tudi temu, da postajajo naše gimnazije nekake agenture nemških društev!

Prošnje za sprejem v „Alojzijevišče“ je treba doposlati vsaj do 1. avgusta. Potrebne priloge: 1. krstni list, 2. šolska spričevala, 3. ubožni list, 4. zdravniško spričevalo gledè zdravja prosilčevega, 5. priporočilo duhovnega pastirja. Prošnje z omenjenimi prilogami naj se pošiljajo izključno le na **odbor** slov. „Alojzijevišča“ v Gorici (ne na osebo voditelja).

Prošnjam naj priložijo prosilci znamko za 20 v, da se jim vrnejo spisi.

Vodstvo.

Sprejem novih gojencev v Malo semenišče. — Prošnje se oddajajo **vodstvu** Malega semenišča; to se mora zgoditi še tekom meseca julija. Prošnje morajo biti izpopolnjene z naslednjimi prilogami: krstni list, zadnji dve šolski spričevali, ubožni list, zdravniška svedočba o zdravju prosivčevem ter spričevalo cepljenja kozic.

Prosivci se morajo s svojimi prošnjami **osebno** vodstvu predstaviti. Čas za to imajo vsak dan do 17. julija med 10.—12. uro dopoldne; po 17. pa ob pondeljkih in četrtkih do konca meseca in sicer tudi med 10.—12. uro predpoldne.

„Soča“ — glasilo falotov ka-li? Ni je številke „Soče“, v kateri ne bi mrgolelo vse polno falotov, zdaj rihemberških, zdaj goriških, zdaj kraških, zdaj tolminskih itd. itd. Zato je popolnoma opravičeno, ako se trdi, da je „Soča“ prav za prav glasilo falotov.

Sprejemni izpiti na ženskem učiteljišču v Gorici. Za vsprejemne izpite na ženskem učiteljišču v Gorici se je oglasilo 107 slovenskih gojenk in 67 Italijank, vse te za I. tečaj. Vsprejetih pa zamore biti na vsakem oddelku le po 40 gojenk.

Par besed o tomboli. Že star običaj je, da se vsakega leta na praznik sv. Petra in Pavla igra v Gorici tombola, ki pa je prireditev naših „ljubih“ sodeležanov Lahov in koje preostatek se porabi za njih namene. Ker je ta dan praznik, vidimo že dolgo pred določenim časom vrveti kar trumoma naše okoličane v mesto, kjer poskušajo za mal denar srečo. — Že uro pred pričetkom igre svira godba, a ob določenem času prične oficijelno žrebanje — in proglašenje s trombento vsake dvignjenje številke. —

Samo ob sebi umevno, da vsak, kdor je kupil srečko, želi, da **bi** na njo tudi dobil. Ali izmed stoterih je malo

Brez pretiravanja pa lahko trdimo, da je več kot polovica občinstva, ki se ob tomboli gnjete na Travniku, Slovencev. — Slovenci torej prinašajo svoj obol na altar Lahov, za njih namene, s pomočjo kojih se raznaroduje našo deco. — To zlo na narodni stvari skušajo Slovenci že več let odvrniti s tem, da napravljajo veselico pri Katariniju; žal pa, da ta lek ni radikalen. Ako hočemo uspešno nekaj v tem doseči, moramo posnemati tu Lahe in tudi mi napraviti — tombolo! A to se mora zgoditi ravno isti dan in uro in sicer na kakem primernem prostoru v mestu. Le tombola, kjer je dana vsakemu možnost za dobitek, ima za naše ljudstvo neodoljivo privlačno silo. — Čisti dobiček tombole naj bi se porabil za naše dobrodelne namene, kakor „Šol. Dom“ in za „Slov. Sirotišče“.

Ko bi se igra naznanila začasno po časopisih, gotovo ne bi bila udeležba nič manjša, kot je ona pri laški tomboli. —

Bivšega ravnatelja „Banca popolare“ v Gorici Izidorja Colle išče okrožno sodišče zaradi zločina goljufije. Izdalo je tiralnico.

Pokončevanje kobilic na Krasu. Minule dni so, kakor smo poročali, na Krasu in sicer v 17 občinah komenskega okraja pokončali neizrečeno mnogo kobilic, katere so polovili šolski otroci. To je hvale vredno, vendar pa so nekateri mnenja, da se na ta način ne da popolnoma zatreti te nesrečne golazni. Gospodje, ki so vodili lov na kobilice, so našli nekje blizu Štanjela na tisoče in tisoče mrtvih kobilic. Tam bilzu pa so zapazili več strupenih gob, ki so skoro gotovo provzročile smrt kobilicam. Drugi pa so mnenja, da je nastala med kobilicami kužna bolezen, ki jih je pokončala in pravijo, da bi bilo eobro mrtve kobilice drugod raztrositi ter tako kugo med kobilice razširiti.

Družba za vzdržavanje električnega tramvaja v Gorici menjava pogosto svoje uslužbence. Nekateri teh so baje iz blažene dežele, ki se tudi jako samozavestnno obnašajo. Vsaka slovenska beseda jim je „bruta parola“.

Razstava dijaških risarskih del na c. kr. realki v Gorici se bo vršila dne 6. in 7. t. m. od 10.—12. predpoldne in od 4.—6. popoldne in sicer v risarski dvorani. Vstop prost.

Smrtna kosa. — V tukajšnji bolnišnici usmiljenih bratov je umrl v četrtek prečastiti gospod Ladislav Havel, župnik v Dolenjevasi v buzetskem sodnem okraju v Istri. N. p. v m.!

Podražanje kruha. — S 1. julijem so nam naši peki kruh podražili za 4 vin. pri kilogramu. V enem letu so nam peki dvakrat kruh podražili. Kam pridemo s tako draginjo kruha! Delavski stan je s tem hudo prizadet. Peki pravijo, da je moka silno draga in pravijo, naj nižje ljudstvo kupuje ržen kruh, ki je zdrav in cenejši. Spominjamo se, ko je bil sirkov kruh po 20 vin. klg., danes je po 40 vin. Enako in še hujše je z drugim kruhom. Vse zdihuje, kam pridemo s to draginjo!

V sredo je imel goriški mestni svet sejo, v kateri se je bavil tudi o podraženju kruha. Odločil se je poseben odsek, ki naj dožene, ali je opravičen povišek cen kruhu.

Tombola bode jutri ob 5½ uri pop. v Sovodnjah, katero priredi društvo „Zvezda“. Cinkvina 100 K, tombola 200 K. Sodeluje vojaška godba.

V Kostanjevici na Krasu bode imelo tamošnje „Vzajemno podporno društvo za zavarovanje goveje živine“ tombolo dne 11. t. m. Činkvina 70 K, tombola 170 K; srečke po 40 vin. Pred in po tombolo svira vojaška godba iz Gorice. V slučaju slabega vremena se odnese na nedeljo pozneje.

Tombolo na sv. Petra in Pavla praznik v Gorici je dobila neka deklica Ana Vižin iz Gorice, činkvino nek

Vaje topničarjev. Pretečeni torek so topničarji iz Gorice manevrirali okoli Šempasa ter poizkušali nove topove. Drugi dan pa je ena baterija odšla iz Šempasa do Vitovelj in odtod po poti na Krnico — na Trnovo. Poskušati so hoteli menda nove topove in vozove, pa tudi konje, koliko premorejo. Določeno so imeli, da pridejo okoli 10. ure dopoldne na Vitovski vrh. Toda računali so brez krčmarja. Res je, da so si izbrali najgršo pot iz Šempasa; in vendar so nekateri prišli v vas Vitovlje še pred 7 uro, a drugi šele proti 10 uri. Že v Vitovljah je bila žival vsa izmučena — a vojaki so se kazali korajžne. Med potjo so večkrat počivali in vkljub vsej korajži so prišli šele proti večeru na na vrh. Upamo, da bo g. general, ki se je tudi udeležil tega manevra, sporočil na vojaško ministerstvo, da je pot v zelo slabem stanu in da je iz strategičnih ozirov zelo potrebna nova cesta!

Tel. odsek „Orel“ v Št. Andrežu izreka najiskrenejše zahvale bratom „Orlom“ iz Št. Ferjana in Mirna za prijazno sodelovanje pri telovadbi in pevskima zboroma iz Mirna in Št. Ferjana za krasno proizvajane pevske točke pri veselici v Št. Andrežu. Obenem se zahvaljujemo vsem gospodom, ki so blagovolili preplačati vstopnino in cenjenemu občinstvu za obilno udeležbo.

Odbor.

Jutri bo v Ajdovščini razstava čevljarskih izdelkov čevljarskega tečaja, katerega je priredil zavod za pospeševanje male obrti. Razstava bo v Bratinovi dvorani.

Vadniški učitelji povišani. Naučni minister je letos prvikrat povišal 83 vadniških učiteljev v 8. plačilni razred.

Na 3-tedenski dopust so prišli te dni od vojakov kmečki fantje, ki so zaprosili za ta dopust.

Utonil je v pondeljek v Soči blizu Solkana neki Kobaridec, ki je beračil v naši okolici. Najbrže se mu je smešalo.

Nagle smrti je umrl, zadela ga je kap, v ulici Coronini včeraj 43-letni izvošček Štefan Zulijan.

80-letnico svojega rojstva je obhajal 26. t. m. deželni glavar dr. Alojzij Pajer.

Turska železnica se izroči javnemu prometu dne 7. t. m. Slavnostna otvoritev, katere se udeleži naš cesar osebno, bode 5. t. m.

Čehi so prišli s posebnim vlakom v Trst v torek. Bilo je to neko pevsko društvo. Na tisoče tržaških Slovencev je sprejelo Čehe na kolodvoru. Potem so se vršile razne zabave na čast češkim gostom.

Vinska letina v l. 1908. Po statističnih podatkih poljedelskega ministerstva pridelalo se je l. 1908 v celi Avstriji na površini 226.273 ha 8,142.194 hl vina, in sicer 5,091.728 hl belega in 3,049.359 hl črnega vina in šilherja. Na Goriško Gradiščanskem se je pridelalo na skupni površini 14.279 ha 372.814 hl vina, in sicer 233.729 hl belega vina, 139.030 hl črnega vina in 55 hl šilherja. Druge pokrajine naše države kažejo sledeči pridelek; Nižjeavstrijska: (površina) 36.053 ha 2,447.439 hl vina, Štajersko (29.047 ha) 1,870.028 hl, Koroško (30 ha) 457 hl, Kranjsko (10.379 ha) 390.271 hl, Tirolsko (22.870 ha) 977.448 hl, Predarlsko (63 ha) 1785 hl, Trst (596 ha) 11.680 hl, Istra (25.504 ha) 754.826 hl, Dalmacija (75.279 ha) 988.835 hl, Češka (710 ha) 11.020 hl, Moravska (11.329 ha) 313.948 hl, okraj c. k. poskuševališča v Lvovu (50 ha) 536 hl, Bukovina (84 ha) 1107 hl.

Na vsak hektar površine pridelale so Nižjeavstrijska 67.9 hl, Štajerska 64.4 hl, Tirolska 42.7 hl, Kranjska 37.6 hl, Istra 29.6 hl, Predarlska 28.3 hl, Moravska 27.7 hl, Goriško Gradiščanska 26.1 hl, Trst 19,6 hl, Češka 15·5 hl, Koroška 15.2 hl, Dalmacija 13.1 hl, Bukovina 13.1 hl, okraj lvovskega kmetijskega preskuševališča 10.1 hl. Goriška dežela je glede splošne množine vinmem mestu, glede množine pridelane povprečno na vsak hektar površine pa na osmem mestu.

Samomor. — V sredo okolo 5. ure pop. se je ustrelil četovodja tuk. pešpolka, Ivan Lantl, ki je bil pridelјen straži pri smodnišnici ob mirenski cesti.

Utonil je v sredo v Kornju in sicer v Stračicah tam, kjer se izliva Korenj v Sočo 9-letni deček Franc Iskra, stanujoč v ulici Coronini. Deček je namreč nesel kosilo svojemu očetu, ki je delavec v podgorski papirnici. Ko je hodil ob bregu Kornja, se mu je zdrsnilo ter je padel vanj, ne da bi ga kdo takrat zapazil. Korenj je namreč včeraj vsled silnega deževja jako narastel, tako da so deroči valovi dečka koj odnesli seboj. Našli so ga ter izvlekli iz vode šele kasneje.

Nevihte. — Zadnjih 48 ur razsajajo v zapadnih delih naše države hude nevihte z velikimi nalivi in s snegom, ki sega po nekod celo do dolin. Na Češkem so reke hudo narastle in se je bati preplav. Železniški promet je na mnogih krajih vsled pokvarjenja železniških tirov po hudem deževju pretrgan, tako n. pr. med Solnogradom in Monakovem.

Drobtinice.

Brzovlak je povozil blizu Ljubljane tri železniške delavce, ki so koj umrli. Delali so na železniški črti ter gledali za odišlim tovornim vlakom. Bliskovo pridrdra brzovlak od zadej ter je povozil tri delavce Hrvate.

Vohun, ki toži vojaški erar. — Friese, upokojen avstrijski častnik je vložil pri dunajski sodniji proti vojaškemu erarju tožbo za 20.600 K kakor honorar, ki ga je zaslužil kakor avstrijski vohun v Belemgradu.

Novi potresni sunki so se te dni pojavili v Kalabriji. V Mesini je potresni sunek dne 1. t. m. zrušil neko hišo ter zasul neko ženo z detetom. V raznih krajih mesta se je zrušilo mnogo zidov. — Tudi v Regio di Calabria so bili potresni sunki močni tako, da se je staro zidovje zrušilo.

Dijak osmošolec

išče primerne službe za mesec julij. Več se poizve v našem uredništvu.

Rojaki! kupujte narodni kolek „Šolskega Doma“.

Privoščite si večkrat na teden izborne testenine

„Pekatete“.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo

Rojaki! podpirajte slov. šolstvo v Gorici!

Novodošlo blago za
NASTOPNO SEZONO
se vdobi po zmernih cenah
v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici Tržaška ulica štev. 16
(v lastni hiši).
Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga kakovosti iz avstrijskih in angležkih tovaren najrazličnejših
za vsaki stan.

Svoji k svojim!

Brez konkurence!
Naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril v Solkanu v lastni hiši
veliko zalogo raznovrstnega pohištva.
Priporočam novoročencem kompletne spalne sobe.
Cene zmerne in brez konkurence.
Blago trpežno in lično izdelano. Upogled zaloge dovoljen vsakomur, ne da bi bil primoran kaj naročiti.
Posebno se priporočam gg. rodoljubom z dežele, prečastiti duhovščini, sl. učiteljstvu itd.
Za obilen obisk se priporoča
FERDINAND DELAK,
v SOLKANU št. 299.
Cene zmerne!
Novo podjetje v Solkanu!

ZAHVALA.

Za mnogobrojne izkaze srčnega sočutja o priliki izgube našega ljubljenega sinčeka

VILJEMA BUDAL

ki smo jih prejeli ob pogrebu se iskreno zahvaljujemo tuk. č. g. kuratu, domačemu učiteljstvu, vodstvu c. kr. pripravnice, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so spremili nepozabnega k večnemu počitku.

Bog plati!

PODGORA, 1. julija 1909.

Žalujoči ostali.

Stanje

„Zastavljavnice in ž njo združene hranilnice“

dne 30. junija 1909.

		DATI		IMETI	
		Kron	v	Kron	v
1	Denarnični račun	6,440.480	84	6,385.538	95
2	Račun ustanovne glavnice in inventarja	151.336	25	329.320	71
3	„ zastavil, obresti, pristojbin in preostankov	516.793	22	211.315	51
4	„ vrednostnih listin	2,672.597	14	63.986	48
5	„ hranilnih vlog	3,300.921	72	26,063.328	87
6	„ posojil na posestva, posojil na vrednostne listine, tekoči račun, v varstvo sprejetih polog	22,441.286	83	2,385.669	31
7	„ zemljišč in najemščine	145.542	80	6.043	74
8	„ predplačil	262.328	32	274.817	17
9	„ različnih zalogov	557.647	53	812.604	68
10	„ upravni stroškov	43.909	77	219	—
	Skupno	36,532.844	42	36,532.844	42

Denarni promet v času od 1. januvarja do 30. junija 1909 znaša 12,826.019 K 79 v.

V Gorici, dne 2. julija 1909.

VODSTVO.

Schichtovo milo.

Skrbna proučevanja so dognala, da Schichtovo milo vsaki vodi bodisi v mrzli ali gorki hitro in močno speni. To milo prodere prav lahko in prav intenzivno vsako tkanino. Ono odpravi koj vsak madež ne da bi tkanini škodovalo. — Schichtovo milo je popolnoma prosto razjedajočih snovij. Napravlja se že desetletja vedno iz jednakih snovij. S porabo tega mila za vsako pranje, za vsakovrstno perilo zahteva torej previdnost in vporabo tega mila se prihrani premnogo časa. dela in stroškov.

Hotel in restavracija
pri „TREH KRONAH“

toči pristno plzensko pivo, steinfeldsko pivo tvrdke Reininghaus. marčno pivo. Točijo se tudi izborna briska in furlanska vina ter kraški teran. Izvrstna italijanska in nemška kuhinja. Cene zmerne.

Postrežba skrbna in točna.

Ferdinand Baumgarten.

Ugodna prilika.

Proda se dobro ohranjen skoraj nov

„gramofon“

po jako nizki ceni. Več se izvé v gostilni na „Gradu“ v Kanalu.

Epilepsija.

Kdor trpi na epilepsiji, bolezen sv. Valentina in na drugih sličnih boleznih, ta naj se obrne na privilegirano lekarno Schwanen-Apotheke, Frankfurt A. M. Tu dobi tozadevno brošuro brezplačno.

Rojaki! **Spominjajte se ob vsak priliki „Šolskega Doma“**

Cenj. odjemalcem naznanjam, da sem preselil svojo trgovino

z jedilnim blagom

s Kornja **v ulico Ascoli št. 29.**

Rafael Vuga,
trgovec.

Naznanilo.

Manufakturna trgovina **IVAN MARCUZZI** (dediči) se preseli s 3. junijem t. l.

na TRAVNIK (Piazza Grande) št. 16.

Ob enem naznanja cenj. odjemalcem, da s 3. junijem do 30. junija bo razprodajal vse svoje blago ki se sedaj nahaja na **TRAVNIKU (Piazza Grande) št. 24** s 30% do 50% popusta.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič.)